

ירושלם יום-יום

זמן הדלקת הנרות

ערב שבת
6-11 שעות שמש
מוצאי שבת
7-19
5-6 שעות דאר
7-4

יום-השנה לפטירת הגר"ש סלנט

בשבת ערב ר"ח אלול, תמלאנה ארבע עשרה שנה לפטירת הגאון רבי שמואל סלנט זצ"ל, שכחן בתור רב ראשי לעדת האשכנזים בירושלם בתקופה של ששים שנה, וזוהי אחד הראשונים ממיסדי הישוב ועמד בראש המוסדות הצבוריים.

בני ירושלים נוהגים ביום-השנה לפטירתו להשתטח על קברו ולכבד את זכרו בתפלות ובקמורים.

באגדת אמנים עברית

ביום שבת כ"ט אב בשעה תשע וחצי לפנה"צ תהיה ב"בצלאל" המשך ההרצאה של א. המאירי על "האמנות הקונסטרוקטיבית".

הרצאה

הועדה התרבותית של הסתדרות נשים עבריות בירושלים מסדרת הרצאה בשבת כ"ט אב, בשכונת הבוכרים במדרשה, בשעה שלש וחצי אחה"צ, על הנושא: "היחס בין הבית ובית-הספר".

המרצה הגברת גליקליך סלושי-גברות מתבקשות לבא.

על קבר רחל אמנו

מיום הראשון הבא ר"ח אלול, עד ערב יום-הכפורים יהיה קבר רחל-אמנו פתוח למתפללים היהודים ביום ובדילה כנהוג שנוז-שנה, חוץ מערבי שבתות ויו"ט.

המשטרה תעמיד שם שוטרים אזהרים שישגיחו על הסדרים.

בת"ת לבנות החרדים

השנה חגגו בת"ת הנ"ל את המחזור הראשון; התלמידות הצטינו בלמידן וקבלו את תעודותיהן. אחת התלמידות נשאה נאום בשם כל הכתה והודתה להנהלה ולחבר המורות על מסירותן, בנאומה בקשה מאת המנהלת את עזרתה להמשיך את התלמידים בקורס של מורות או גננות. אחריה נאמה המנהלת הג' שפיצרה והביעה את שמחתה על זה שהשיגה את מטרתה, שמהמוסד היה תצאנה בנות מסורות לתורתנו ולעמנו והביעה את תקותה שהן תשמשנה בתור מופת לחנוך העברי הדתי וגם דלותן קצוניים יכירו בערך חנוכה.

בשירת "התקוה" נגמרה החגיגה הצנועה והיפה הזו.

בהסתדרות "חלוצי המזרח"

ביום השבת, כ"ט לחדש מנחם-אב בשעה עשר וחצי לפני הצהרים בדיוק, ירצה האדון בוציון דינאבורג לפני החברים והקהל באולם ועד העיר ליהודי ירושלם (רחוב החבשים) על הנושא: "הרצל בתור מדינאי".

בהסתדרות צעירי המערבים

ביום השבת, כ"ט מנחם-אב, בשעה 8 אחה"צ בדיוק ירצה האדון מ. ד. גאון לפני החברים והקהל באולם בית ספר לבנות ב' (בעיר העתיקה) על הנושא: ארץ ישראל והכנסיה הי"ג.

מנגינת הפסנתרן נרדי

בעיר מתענינים מאד במנגינה שתערך ביום השלישי בבית ספר למל על ידי הפסנתרן המפורסם נרדי, על פי תכניתה העשירה מבטיחה מנגינה זו להיות אחת היותר מענינות-מקוים, שהכרטיסים שאינם מרובים ובמחירים נוחים מאד — ימכרו כלם.

נשף חיוני אמנותי גדול

נודע לנו שלרגלי נסיעתו של מר בוציון ידידית לחוץ לארץ בעניני הבימה העברית מסדרים לו חבריו וידידיו שעברו עמו יחד ב"בימה העברית" וב"בימה העממית" נשף פרידה שיהיה ביום חמשי ד' אלול בתיאטרון "ציון".

בתכנית הנשף העשירה משתתפים הדר ברים זאבי, יצחקי, כהן, כספי, כץ, מאיר, עמיקם, תלורדית והפסנתרן המפורסם נרדי. מקוים שגם הנשף הזה יצליח ויתן לקהל שוב את ההודמנות לבלות שעות אהרות בנעימים.

תפישת נשק

המשטרה גלתה אצל הערבי מחמוד אל הסן אל טעמרי רובה אנגלי עם 20 כדורים.

דין לעצמו

בבית משפט השלום הממשלתי התברר משפטו של הערבי עבדול המיד מחמוד, שפתח את החנות שלו שהיתה מעוקלת באפן זמני ביה"ד דן אותו לשנים עשר יום מאסר.

כניסה בלי רשיון לא"י

מחמוד דהוד עבד אל סיד אל ברברי מסואן, שנכנס לא"י בלי רשיון, נענש למאסר חדש אחד ואחרי זמן מאסרו יוגלת למקום שממנו בא.

אסעד מוצלח אבן אחמד מוצלח מנמל סעיד ומחמוד מחמוד אבראהים מקחיר, שגם הם נאשמים באשמה הנ"ל נידונו 155 יום מאסר וככלות יום האסרם יוגלו למצרים.

בבית העם

במוצ"ש אור ליום ל' לחדש אב בשעה 8 וחצי תהיה בבית העם הרצאת הד"ר בלוב שטין, על הנושא: "הלומות העתיד".

דמי כניסה 2 ג"כ. לחברי בית העם ולפועלים גרוש וחצי.

נסעו

האדון ש. לופו והגברת אשתו נסעו היום לארפה, לבלות שם את ימי החפשה.

שער הכספים

לונדון 10 אוגוסט

פרנק צרפתי 80-20
פרנק בלגי 105-50
פרנק שויצ'י 25

דולר 4-57
מרק 22.000-000

ליריה 107

לנו בירושלם הא' "קוקוריקו". הפרה חרדנית
הזו נמצאה במעון "הושיה" בירושלם, שמוז
לפנים "תותי" ועכשיו יקרא שמה בישראל:
"בת-שי"...

אגב, למראה שתי התמונות האלו: הכתל
שלנו מהאי ניסא והקבר שלהם מאידך ניסא,
גזכרתי במעשה קטן ונאה, שמספרים בעקרה
אחת, ר"ל, שנתעלפה בביהכ"נ ומצאו הנשים
הצדקניות שמהרו לעוררתה, בתוך בגדיה:
קמיעא וצלב. שאלו מטנה הנשים ע"א הצלב
וענתה להן: "אפשר גם זה יועיל..."

תלמידך המובהק
י. ג.—
...
(רוטרדם)

וכשעה שאני יושב כאן לפניכם להכין
את שעורי זה, הביבי התלמידים, יושבים
שם הצירים והפקידים שלנו בקרלסברד על יד
ה"שפרידל", מין מעין נובע ומפעפע כמו,
להבדיל, ה"שטרודל" של זוגתכם בעש"ק, ושר
אבים מתוך השפופרת כנרגילה, מייקרלסברד
מיד ענוגה של ריבה המגישה את מייזשל-

שול מתוך ה"טעפפעל" (לא של שלום
עליכם!) — גזערו התהתון ממש! והשתיה
כדת, דוקא בהולכה והכאה ולא בשיבה במסור
בין כמו בסדר של פסח או להבדיל בגזע העיר
שלנו, אלא שותים והולכים בקצב עפ"י
הטקט של התזמרת, ואח"כ רצים "גלופ"...
עד האספה ב"שיצנהויו", כלומר "בתימסה"
של הציונים... ואח"כ נוסעים צירינו ופקידינו
המסכנים מבר אל בר, מקרלסברד לפרנצנברד
וכמשם למארינברד...

יושבים לתם הציונים בקרלסברד ומתי
רפאים — מהכרות בלפור שנצטננה לא
עליכם, משהפת-כרוגית של קרן-היסוד, מהסר
שלשול של כספים, מאבילה גסה במלון-יוו,
חדקירות וצנינים בצד של בני-דודנו, מרסוק
אברים פנימיים וככל מרעין בישון.

מטיילים להם הצירים בקרלסברד ושותים
בצמא את מייזנאומים ומקבלים רפואות
מאת הפרופסורים שלהם.
פרופיסור אחד רושם להם מיני כדורים,
ספציאליטט" מאמריקה, בשם: "סוכנת
יהודית" (לא אבישג השונמית!), פרופיסור
שני רושם דוקא את "התרופה האדומה" של

הפועלים, והמזרחי — את התרופה השחורה
וקצת תהלים... ומרב תרופות, תפלות
וקטמות שוכחים את החולה בא"י, והסט"א
שלנו (נוטריקון: סדר טלגרמי אוסישקון)
מוציא "בוליטינים" בכל יום, אלא ש"דאר
היום" הקדים רפואה למכה ושלח לקרלסברד
את כתבו המת"עקש", כדרכו, ומגלה סודות
מן החדר: יציאת ויצמן מן האולם...

אז, בכנסיה הששית, יצאו ה"בוכים"
והרצל רץ אליהם ולבו החלש נתפקע. ועכשיו
יצא ויצמן והם רצים אליו, אך לבו לב
ל י ט א י מכוטילי לא יתפקע. אדרבה...
ובכל זאת, איני מקנא בוויצמן!

ובמי אני מקנא? — דוקא ברב קוק.
שנסע לא לקרלסברד ולא לוינה אלא לחיפה
על הכרמל, ולא עוד אלא שהמלאך גבריאל
ס"ט מירושלם, מגיגו של החכם-בשי שלנו,
נסע אחריו לחיפה. הדא הוא דכתיב: "בקש
שלום ורדפהו".
הואיל ומדברים בשלום, נזכרתי באיש
שלום, שוחט מטעם הספרדים בחיפה, שהרב
ועדיין אומרים כי אין אחדות בלשון

קוק אשר את שחיטתו. מה עשה, כלומר
השוחט? נתישב ובה ירושלימה בלא יודעים
— incognito בלע"ז — ולא גלה את שמו
ובעזה"י קבל סמיכות לשחיטה, נחשורנא
ממי? — מהרב קוק בכבודו ובעצמו. איד
כתוב שם: — "הרב שאמר, הרב שהתיר"...

ושוב מעשה באיש-שלום אחר, מורה
אשבגוי בחכ"ח, שנתמנה למזכ"ר במקום
בדקיקי. שלשה פקידים לערה הספרדית
בחיפה: שני אשכנזים ואחד ספרדי — חמר
מצוין, בחיי, למאמר שני "אנחנו הפרינק"
כדאר היום"...

ואין שלום לרשעים.
רצה המורה המוכה בחיפה לנקם את נקמתו
מהמנהל שעשה "ויברח", מה עשה? — הלך
והכניס את כל התלמידים לכתה ואמר להם
כי יש דין מפורש בש"ע: המרים יד על חברו
נקרא רשע, דברי רבי מאיר. והכמים
אומרים: "כל המרים לשון על חברו, נשאר
עם הלשון בהוץ"!
ועדיין אומרים כי אין אחדות בלשון

בין הספרדים והאשכנזים בחיפה!
הנה השלט היחיד בק"ק חיפה, שנכר
תב בז'רגון אשכנזי, תלוי על האטליו של
הפטרות הספרדים כאותיות גדולות:
פ' ל' י' ש' ז' ה' ע' ר' ב' י' ל' ג'!
(בשר בזול!) חבל שלא ידע מזה הספרדי
אבישר בקרלסברד בשעה שהוכיח את גדולינו
על העברית בקונגרס!...

ושב מעשה באיש-שלום אחר, מורה
אשבגוי בחכ"ח, שנתמנה למזכ"ר במקום
בדקיקי. שלשה פקידים לערה הספרדית
בחיפה: שני אשכנזים ואחד ספרדי — חמר
מצוין, בחיי, למאמר שני "אנחנו הפרינק"
כדאר היום"...

ואין שלום לרשעים.
רצה המורה המוכה בחיפה לנקם את נקמתו
מהמנהל שעשה "ויברח", מה עשה? — הלך
והכניס את כל התלמידים לכתה ואמר להם
כי יש דין מפורש בש"ע: המרים יד על חברו
נקרא רשע, דברי רבי מאיר. והכמים
אומרים: "כל המרים לשון על חברו, נשאר
עם הלשון בהוץ"!
ועדיין אומרים כי אין אחדות בלשון

"רחוב טרוצקי"?
* * *
ואין תלמידי חכמים נפטרים זה מזה
אלא מתוך דברי אופירה.
אמש היה "סדר שגי" של "טרויאטה"
בה אטרוו "ציון". אותה ההגדה, בלי "מה
נשתנה", ואגם ה"קניידליך", אלא שהפעם
באו גם אורחים נכרים וגם תרכושים אל
הסדר, והרכה יהודים החושבים לנסוע לחו"ל
— ומי מאתנו אינו חושב עכשיו? —
ושמעו קצת יותר "עברי" אפילו מאחב"י גם
הפרכת היתה יותר נקיה אך קצרה למטה,
וגם "זיוליטה" כותה מיתה יפה — הוי, לו
מתו כך כל הנשים! — ותקהל שר לגולניקין
"כי לו נאה כי לו יאה" ואמרו "הלל הגדול"
לכל המשתקים — "אהבתי כי אשמע" וגם
"אודד" וכשהגיעו ל"ויהי בחצי הלילה" יצאו
בחפזו כיוצאי מצרים.

ואין תלמידי חכמים נפטרים זה מזה
אלא מתוך דברי אופירה.
אמש היה "סדר שגי" של "טרויאטה"
בה אטרוו "ציון". אותה ההגדה, בלי "מה
נשתנה", ואגם ה"קניידליך", אלא שהפעם
באו גם אורחים נכרים וגם תרכושים אל
הסדר, והרכה יהודים החושבים לנסוע לחו"ל
— ומי מאתנו אינו חושב עכשיו? —
ושמעו קצת יותר "עברי" אפילו מאחב"י גם
הפרכת היתה יותר נקיה אך קצרה למטה,
וגם "זיוליטה" כותה מיתה יפה — הוי, לו
מתו כך כל הנשים! — ותקהל שר לגולניקין
"כי לו נאה כי לו יאה" ואמרו "הלל הגדול"
לכל המשתקים — "אהבתי כי אשמע" וגם
"אודד" וכשהגיעו ל"ויהי בחצי הלילה" יצאו
בחפזו כיוצאי מצרים.

וספור המעשה, אז כמו שאומרים אצלם:
ה"פאבולה" של "טרויאטה" זה תלמידי הי
קרים, הוא פשוט וקצר, כמו שבאר לי על-דגל-

אתה אחד היהודים "מבית ישראל", שנקלע
אל האופירה ר"ל:
כש הו א רצת — כך הוא אומר —
אלפרד זה, ה י א לא רצתה; כשהיא
רצתה, כלומר החצופה הזו, הוא לא רצה
וברת, הלא ראית? ולסוף — כשרצו הצד
שניהם, הלכה לעולמת ונפלת הפרוכת...

ובצאתי מהאופירה ונדהמתי בין הקהל,
כנהוג, שמעתי מפי אמריקנית נוצרית אמת
לחברתה הצעירה, ששכתה כרוב חפזו אל
האופירה את שני שרוו ה בבית:
We must learn hebrew!

כלומר: עלינו ללמד עברית — כדי להבין
את האופירה שלנו...
המושל שלנו אמר בצאתו מההצגה
הראשונה: אחרי האיטלקית אין לעברית
לאופירה, ואני ד' עזמתה אומר, כדרכי,
להיפך...

עו מות
האחראי: משה בר-גמים